

zuiver

wml
Limburgs drinkwater

#06 / Oktober 2011
magazine voor relaties van WML

**Waterpaviljoen Floriade:
alles uit de kast voor eigentijdse
waterbeleving / 3**

**Gedeputeerde Patrick van der Broeck
“Blij met al dat water in mijn portefeuille” / 12**

**Project procesautomatisering brengt
op alle vlakken verbetering / 8**

Hallo kraanwater

‘Zijn er dan gemeenten in Limburg waar ze géén WML-water schenken in de vergaderzalen?’, vraag ik me af als ik hoor dat de gemeente Gulpen-Wittem met een motie van Groen-Links overgaat van flessenwater op kraanwater. De motie van twee fractieleden om in het gehele gemeentehuis over te stappen op kraanwater werd voor de zomer unaniem aangenomen.

Flesjes gebotteld water gaan bij steeds meer bedrijven en instellingen in de ban. En dat is niet zo vreemd. Het drinkwater dat hier gewoon uit de kraan komt, behoort immers tot het beste drinkwater in de wereld. Bovendien is flessenwater zo’n 300 tot 1000 keer duurder dan kraanwater. En worden er aan de kwaliteit van kraanwater veel strengere eisen gesteld dan aan die van flessenwater. Het transport en de verpakking van water in flessen is in vergelijking met kraanwater erg milieubelastend. Niet in de laatste plaats: het gebruik van niet-gebotteld water uit eigen regio past perfect in de afspraken die veel overheden hebben gemaakt om duurzaam in te kopen. Laat die vijf redenen eens tot je doordringen. Je zou toch verwachten dat het vaarwel zeggen aan de flesjes nog veel háarder zou moeten gaan dat het gaat?

Het zal u niet verbazen dat ik dat zou toejuichen. Er zit zeker een element van beroepsdeformatie in, maar ik vind het zó logisch dat in Limburgse gemeentehuizen

(en andere bedrijven zoals ook het Provinciehuis; lees het interview met de kersverse gedeputeerde Van der Broeck op pagina 12) het water wordt gedronken dat hier van nature voorhanden is. Zonder poespas, duurzaam en puur. Helemaal als je bedenkt dat alle Limburgse gemeenten aandeelhouder zijn van WML-water.

Door een vergelijkbare motie die Gerda Verburg voor de zomer indiende in de Tweede Kamer, is er ook landelijk veel aandacht voor dit onderwerp. Je zou er bijna door gaan denken dat een motie nodig is om het gebruik van kraanwater (weer) tot norm te verheffen. Maar gelukkig zijn er ook meerdere gemeenten die al sinds jaar en dag kraanwater schenken tijdens vergaderingen, zonder dat daar een motie aan vooraf ging. Zo weet ik toevallig dat dit in Brunssum en Landgraaf al sinds jaar en dag het geval is. Tegen die gemeentes, overheden én alle andere bedrijven die de stroom van plastic en glazen flesjes eigenlijk ook liever zien gaan dan komen, wil ik niks liever zeggen dan: ‘Ga voor vers, uit de kraan!’.

Ria Doedel, directeur

Zuiver is een uitgave van WML, **Concept, vormgeving en eindredactie** Zuiderlicht, **Illustratie** Cyprian Koscielniak, **Fotografie** Hugo Thomassen, Bert Janssen, **Druk** Andi Druk, **Redactie** Edwin Hendriks (WML), Zuiderlicht, **Tekst** Loek Kusiak, John Custers, Zuiderlicht

Waterpaviljoen Floriade: speels, educatief, inspirerend

Water als bron van leven, hygiëne en bedrijvigheid. Maar ook een grondstof waar we duurzaam mee om moeten gaan. Op de Floriade 2012 vertellen WML en de Limburgse waterschappen in een eigen paviljoen op speelse en inspirerende wijze het ‘waterverhaal’.

Nog even aftellen, maar op 4 april 2012 gaan in Venlo langs de A73 de poorten open voor de Floriade, dé grootste tuinbouwexpo ter wereld, die eens in de tien jaar plaatsvindt. Het expositie terrein is vernuftig ingebed in het landschap en omvat 66 hectare ofwel 100 voetbalvelden. Met daaroverheen Nederlands langste kabelbaan van 1,1 kilometer. Zo’n twee miljoen bezoekers worden er verwacht in de tuinen en paviljoens van meer dan honderd deelnemers uit binnen- en buitenland. Aan de hand van vijf themavelden vertelt de Floriade het verhaal van de tuinbouw, versterkt door een uitgebreid cultureel programma in dit, volgens de organisatie, ‘theater van de natuur’.

Regenwater

Een niet te missen architectonisch landmark aan de skyline van het Floriadeterrein is Villa Flora. Een glazen gebouw van 30 meter, ontworpen volgens de

cradle-to-cradle principes en waar de innovatie vanaf straalt. Het regenwater van het gebouw wordt opgevangen en geïnfiltreerd in de bodem en vult zo het grondwaterreservoir aan.

‘In de Venlose kleilaag, zegt projectdirecteur Sven Stimac van de Floriade, ‘zit 5000 jaar oud grondwater. Deze reserve voor de bereiding van drinkwater moet je duurzaam beschermen. Duurzaamheid loopt als een rode draad door het Floriade-concept. Water en waterbeheer zijn onlosmakelijk verbonden met de tuinbouw. Water is een primaire levensbehoefte, een bron van voedselproductie en recreatie, maar ook een kostbare en steeds duurder wordende vloeistof waar

Met waterspeleffecten, doe-dingen en prikkeling van de zintuigen zullen we het besef van de waarde van water en de toegankelijkheid van water vergroten. Speels, interactief, inspirerend.

huishoudens en zakelijke gebruikers zuinig mee om moeten gaan. Daarbij levert water een wezenlijke bijdrage aan het voorkomen van schaarste aan voedsel en grondstoffen.'

Belevingswaarde

Duurzaam vitaal water is dan ook het centrale thema van de waterexpositie die WML, de twee Limburgse waterschappen en het Waterschapsbedrijf Limburg in samenwerking met de Floriade BV zullen vormgeven. 'De vier waterpartners,' zegt Sven Stimac, 'trekken alles uit de kast om op watergebied van de Floriade een eigentijdse beleving te maken voor zowel consumenten als professionals. Met waterspeleffecten, doe-dingen en prikkeling van de zintuigen zullen we het besef van de waarde van water en de toegankelijkheid van water vergroten. Speels, interactief, inspirerend.' Denk daarbij onder meer aan presentaties over de rol die water speelt in het menselijk lichaam, in design en in natuurlijke systemen als wolken, sloten en rivieren. Ook zal er een groot, kunstzinnig object te zien zijn in yin-yang vormige tweedeling, waarin het water constant in beweging is en waar het publiek overheen kan lopen. Buitengewoon fraai als landschapselement is de verbeelding van het waterverhaal door middel van vier grote, kunstmatige vijvers. Aan het begin van de vijvers is een brede trap aangelegd die als 'waterspeelplaats' zal fungeren.

Sven Stimac: 'Het water in de vijvers is hemelwater, dat we gebruiken voor de besproeiing van de planten, bomen en andere groen op de Floriade. De aanleg van deze reservoirs is wederom een voorbeeld van een bewuste keuze om geen kostbaar drinkwater of grondwater te gebruiken. We willen juist het kringloopidee en het belang van een sluitende waterketen benadrukken.'

Waterconcepten

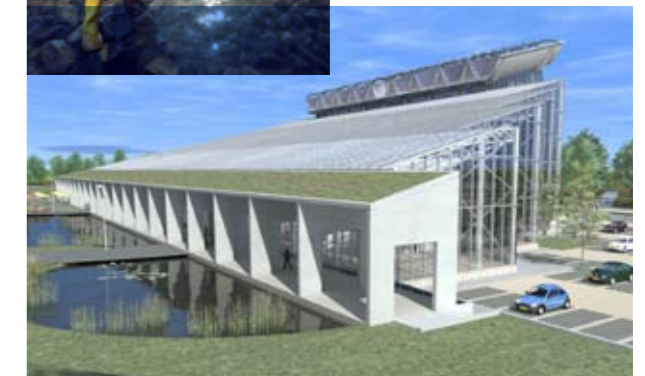
In de tuinbouwkassen van de toekomst moeten telers niet alleen steeds efficiënter met energie omgaan – 'Green Engine' is een van de thema's op de Floriade – maar ook hun waterverbruik scherper en slimmer doseren. En afvalwater hoeft niet altijd naar het riool afgevoerd maar kan, eventueel na zuivering, en door koppeling van technieken weer voor productie- of reinigingsdoeleinden hergebruikt worden. Het waterpaviljoen van WML en de andere waterpartners zal volgens Stimac een sleutelrol vervullen in de uitwisseling van kennis – 'een educatief-economische insteek'

noemt hij het – over waterconcepten voor de tuinbouw en de industrie.

Stimac: 'Naast excursies voor scholieren zijn er workshops en speciale programma's waarmee internationale gasten en het bedrijfsleven in de regio handvatten aangeboden krijgen om een duurzaam waterbeleid te voeren.'

De Floriade is de opmaat naar een permanente demonstratie van de innovatiekracht van de regio op het gebied van food, fresh, logistiek en duurzame inzet van energie en water voor voedselproductie.

Businesspark

Het Floriadeterrein ligt pal tegen de grens met Duitsland, het belangrijkste exportland van Nederland. Het terrein wordt na afloop van de tentoonstelling in oktober 2012 doorontwikkeld naar een hoogwaardig en duurzaam businesspark, Greenpark Venlo, onderdeel van een van de grootste tuinbouwgebieden in Noord-West Europa, waar werk wordt gecombineerd met groen en ontspanning.

Sven Stimac: 'In die zin is de Floriade de opmaat naar een permanente demonstratie van de innovatiekracht van de regio op het gebied van food, fresh, logistiek en duurzame inzet van energie en water voor voedselproductie. De kunstmatige vijvers op het Floriadeterrein blijven intact. Je kunt van een succes spreken als de meerwaarde van groen en water na afloop van de Floriade bij iedereen op het netvlies staan.'

Breaktank redt kersen-oogst Apostelhoeve

Dat de Apostelhoeve in Maastricht, Nederlands oudste wijnbouwdo-
mein, behalve druiven voor witte
wijnen ook zure kersen voorbrengt
voor de voedingsindustrie weten
maar weinigen. De kersenbomen
zijn het laatste restant van de fruit-
teelt van de Apostelhoeve, want
vroeger vielen er ook appels en
peren van de bomen op de glooi-
ende percelen tussen de Suserweg
en grensplaats Kanne. De kersen
gaan naar conservenfabrieken.
Verpakt in blik vinden ze hun weg
naar bereiders van vlaai, gebak,
wafels en andere lekkernijen.

Met een oogst aan kersen in juli
van 100.000 kilo, is eigenaar
Mathieu Hulst van de Apostelhoeve
dik tevreden. 'Maar dit resultaat,'
zegt hij, 'heb ik dan ook puur te
danken aan de investering in een
druppelsysteem door middel van
een breaktank, die WML heeft aan-
gelegd. Anders zou door droogte
een deel van mijn kersenbomen
niets hebben opgebracht.'

Erosie en grondwaterdaling zijn er
de oorzaak van dat de grondkwalite-
it van zes van de in totaal negen-
tien hectare kersenteelt op de

Apostelhoeve is gedegradeerd tot
kiesel, tot extreem droge grond.
'Doordat er afgelopen voorjaar
nauwelijks regen viel,' vertelt
Hulst, 'dreigden 2500 kersenbo-
men aan droogtestress ten prooi
te vallen. Een boom brengt dan
geen vrucht meer voort. Sproeien
door met een watertank over je
land te rijden heeft geen zin. Eén
boom verdampt alleen al 25 liter
water. Beregenen op die manier is
water naar de zee dragen.'
Van een kennis, zelf ook fruitteler,
hoorde Mathieu Hulst dat deze
een gelijksoortig droogteprobleem
succesvol wist te bestrijden met
een breaktank van WML. Toen
Hulst werd uitgelegd hoe een en
ander werkte, raakte hij enthousi-
ast. Niet veel later was de afspraak
met WML voor het plaatsen van
de tank beklonken.

Minuscule gaatjes

'Het systeem is vrij simpel', legt
Hulst uit. 'De watertank met 2000
liter inhoud, is geplaatst in een
betonnen bak van een kleine
meter diep op mijn land zelf. De
tank is aangesloten op het water-
leidingnet. Vanuit de tank wordt
het water via kranen en speciale
rubberen slangen verdeeld over de
verschillende percelen met
kersenbomen.' Via minuscule
gaatjes in de slangen druppelt het
water bij de kersenbomen de
bodem in. Per strekkende meter
kersenboomgaard gaat het om 2,6
liter water per uur.
'Geen verdamping en een vochtige
grond gegarandeerd in droge
periodes,' aldus Hulst. 'De hoeveel-
heid water die ik wil afgeven kan
ik met een geautomatiseerd regel-
systeem zelf instellen. Omdat een
breaktank een onderbrekingsin-

Via minuscule gaatjes druppelt het
water bij de kersenbomen de bodem
in. Per strekkende meter boomgaard
gaat het om 2,6 liter water per uur.

stallatie is, wordt voorkomen dat
stoffen vanaf het land terugstro-
men naar het leidingnet en daar
het water kunnen vervuilen. Voor
WML een belangrijke reden om de
breaktank voor gebruik in de
fruitteelt en akkerbouw extra te
promoten. Een interessante markt.
De investering in de tank en het
plaatsen van de betonnen put
kostte Hulst 30.000 euro. 'Omdat ik
nu grootafnemer van water ben,
betaal ik een lager tarief. Verder

heb ik 30.000 euro uitgegeven aan
de installateur voor het plaatsen
van de kranen en de vele kilome-
ters slang om het druppelsysteem
operationeel te krijgen. Bij elkaar
een investering van 60.000 euro.
Maar dat geld is in een paar
maanden én met winst terugver-
diend dankzij de opbrengst van
mijn kersen.'

WML gaat definitief van start met het al langer voorbereide project Procesautomatisering. Kern van dit programma is de modernisering en harmonisering van de besturing, bewaking en informatievoorziening van alle productie- en distributie-installaties van WML. Vanaf 2016 worden dan alle installaties op dezelfde manier aangestuurd. Verder wordt ook de informatievoorziening vanaf de installaties naar de Centrale Wacht gestroomlijnd en geüniformiseerd. Allemaal verbeteringen die het proces van drinkwatervoorziening nog efficiënter en vooral ook toekomstbestendig maken.

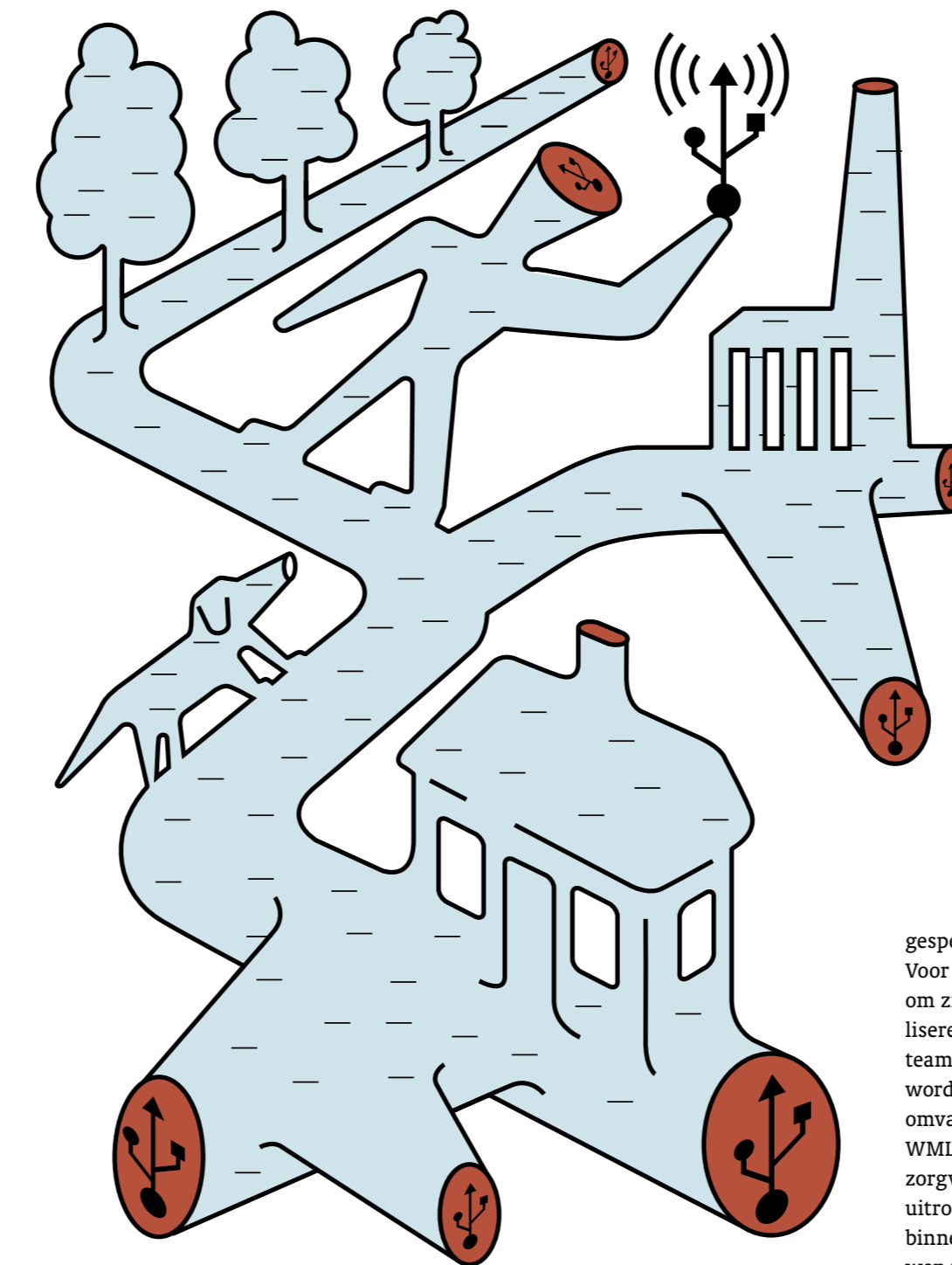
Project proces-automatisering op koers

Bedrijfsprocessen efficiënter door harmonisatie

De aansturing van de WML-installaties gebeurt op dit moment al volledig geautomatiseerd. De systemen regelen in principe autonoom hoeveel water op verschillende momenten moet worden geproduceerd en verdeeld. In principe, omdat handmatig ingrijpen bij tijd en wijle niet uit te sluiten is. De systemen geven automatisch signalen af als er iets met de drinkwatervoorziening of installatie aan de hand is, bijvoorbeeld als een filter niet automatisch spoelt of het energieverbruik van een pomp plots stijgt. De besturingssystemen lopen echter uiteen. Daardoor is WML voor het oplossen van problemen in installaties sterk afhankelijk van de kennis van de lokale operators

Op afstand

Het project Procesautomatisering maakt aan de wildgroei aan systemen een eind. Ze gaan er voor alle locaties hetzelfde uit zien. Dat geldt niet alleen voor hetgeen medewerkers op hun beeldschermen zien, maar ook voor de bedienfunctionaliteiten. Iedere installatie kan straks op dezelfde wijze worden bediend. De systemen zijn daarnaast allemaal gekoppeld aan één netwerk dat leidt naar de Centrale Wacht. Van daaruit kunnen alle installaties in de gaten worden gehouden en bediend. Door de harmonisatie wordt het bovendien eenvoudiger om buiten kantooruren alle installaties vanaf een laptop aan te sturen. De Centrale Wacht en alle productie- en distributieloca-

ties worden dus op afstand benaderbaar.

Omvangrijk

Voor de medewerkers van WML heeft dit proces ook gevolgen. Ze worden flexibeler inzetbaar omdat

ze nu meerdere locaties kunnen bedienen vanaf een willekeurige plek in de provincie. Een operator in het zuiden van de provincie kan straks ook gemakkelijk aan de slag in het noorden. Ook ontstaan er nieuwe functies waarvoor meer

WML en WBL werken samen

WML werkt samen met Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) aan het project Procesautomatisering. WBL verzorgt voor de twee Limburgse waterschappen de zuivering van het riool- en afvalwater in Limburg. Hij doet dit met behulp van 14 zuiveringsinstallaties en 144 gemalen. Door hun procesautomatiseringsprojecten op elkaar af te stemmen, kunnen WML en WBL efficiënter opereren. Beide organisaties hebben gezamenlijk de aanbesteding voor de keuze van een uniform procesautomatiseringssysteem uitgevoerd. Wellicht dat dit mogelijkheden biedt om te bekijken of in de toekomst samen gewerkt kan worden in de centrale bewaking van hun installaties. Uniformisering van de processen is daarvoor een eerste voorwaarde.

Om hoeveel WML-installaties gaat het?

- 21 pompstations
- 4 onthardingsproductiebedrijven
- 2 waterproductiebedrijven (oppervlaktewaterwinning)
- 28 drukvermeerderingsinstallaties en drinkwaterreservoirs
- 6 inkoop- en afsluiterputten

gespecialiseerde kennis nodig is. Voor medewerkers een mooie kans om zich nog verder te professionaliseren. Verder komen er nieuwe teams omdat functies anders worden georganiseerd. Een omvangrijke operatie dus, die WML aan de hand van een zorgvuldige meerjarenplanning uitrolt. Een belangrijke stap binnen dit project is het ombouwen van de locatie Ospel naar het nieuwe PA-concept. Hier wordt na een intensieve ontwerp- en testperiode vanaf eind volgend jaar al gewerkt met de nieuwe systemen en werkwijzen. Na een gedegen evaluatie volgt daarna gefaseerd de invoering op alle

andere locaties. Halverwege 2016 moet het hele project klaar zijn.

Pure winst

Wat merken de WML-klanten van de invoering van de procesautomatisering? Het antwoord is simpel: niets. Dat is meteen ook de kracht van het project. Het gebeurt allemaal zonder consequenties voor de (drink)watervoorziening. Het enige dat de WML-klant merkt is dat na de implementatie van de procesautomatisering de huidige (drink)watervoorziening nog toekomstbestendiger, betrouwbaarder en efficiënter wordt en dat is voor de klant op de lange termijn pure winst.

Nieuwe drinkwaterwet

Op 1 juli van dit jaar is de Drinkwaterwet in werking getreden. Deze wet vervangt de verouderde Waterleidingwet en regelt onder meer wie waarvoor verantwoordelijk is bij de drinkwatervoorziening. Ook bevat de wet regels die moeten garanderen dat er altijd, zonder onderbreking, voldoende zuiver en schoon drinkwater wordt geleverd.

In de Drinkwaterwet staat de eigen verantwoordelijkheid van drinkwaterbedrijven centraal. Zij dienen als 'goed huisvader' toe te zien op de kwaliteit en continuïteit van de drinkwatervoorziening. Hoe ze dat doen, bepalen ze grotendeels zelf, maar de wet schrijft wel een aantal regels voor. Zo moeten de drinkwaterbedrijven beschikken over een gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem en een leveringsplan, zodat ook onder verstoorde omstandigheden drinkwater wordt geleverd. Nieuw is dat de drinkwaterbedrijven in het leveringsplan een risico-inventarisatie moeten opnemen: hoe gaan zij om met de risico's die de levering van zuiver en schoon drinkwater bedreigen? De wet verplicht de bedrijven verder om periodiek een prestatievergelijking te laten uitvoeren op diverse aspecten, zoals kwaliteit, hoeveel-

heid, milieu, klantenservice, kostenefficiëntie en innovatie.

Legionellapreventie

De wet bevat onder meer de volgende vier wijzigingen in de regels voor legionellapreventie. Voortaan moeten ook tankstations en wegrestaurants met openbare douchefaciliteiten een risico-inventarisatie uitvoeren en beheersplan laten opstellen. Tweede wijziging is dat een beheersplan alleen nog maar mag worden opgesteld door een bedrijf dat beschikt over het BRL6010-certificaat. Dit garandeert een eenduidige en deskundige aanpak van legionellapreventie. Verder hoeven prioritaire instellingen voortaan alleen nog overschrijdingen van de norm van 1000 kve per liter te melden aan de VROM-inspectie. Dit was 100 kve/l. Bij een meetwaarde tussen 100 en

1000 kve/l moeten de prioritaire instellingen wel passende maatregelen nemen. Tot slot zijn in de wet wijzigingen aangebracht in de zogenaamde 'ladder van VROM'. Hierin staat welke alternatieve preventieve technieken moeten worden toegepast bij de bestrijding van legionella, en in welke volgorde.

Geformaliseerd

Voor WML heeft de uitwerking van Drinkwaterwet nauwelijks consequenties. WML voldoet al aan de nieuwe regels voor drinkwaterbedrijven. Ook doen zij al geruime tijd mee aan de benchmark in de sector. De wet formaliseert daarmee in feite voor een groot deel de al langer bestaande praktijken bij WML.

De brandveiligheid van stallen waarin dieren worden gehouden is steeds vaker in het nieuws. Vooral de Stichting Wakker Dier slaat regelmatig op de trom om te protesteren tegen het ontbreken van strenge brandveiligheidseisen in stallen. Er is alle reden om stil te staan bij de bescherming van het kostbare vee tegen de gevolgen van een mogelijke brand. Nu door de schaalvergroting de belangen in de veehouderij steeds groter worden, nemen immers ook de risico's toe.

Om veehouders op dit gebied van dienst te zijn, kan WML in stallen een bluswateraansluiting aanleggen. Deze verzorgt de toevoer van

water naar uw eigen brandblusinstallatie, zoals een sprinklersysteem. Omdat de bluswateraansluiting, als het goed is, nooit hoeft te worden gebruikt brengt WML hiervoor een veel lager vastrecht-tarief in rekening.

WML kan ook uw eventuele drinkwateraansluiting zodanig voor het vee aanpassen, dat deze

voldoende water geeft om bij brand ook de sprinklerinstallatie te voorzien. Op die manier kunt u de zorg voor uw drinkwater- en bluswatervoorziening als één geheel uit handen geven. U kiest daarmee voor gemak en betrouwbaarheid, want het WML-water is niet alleen van onberispelijke kwaliteit maar ook nog eens altijd en overal beschikbaar.

Voor meer informatie: surf naar www.wml.nl (kijk onder Zakelijke markt, Bluswateraansluiting en/of Aansluiting extra's), bel vrijblijvend met onze afdeling Verkoop, 043 – 880 85 58 of mail naar zakelijk@wml.nl.

Bluswateraansluiting in stallen

“Blij met al dat water in mijn portefeuille”

Gedeputeerde Patrick van der Broeck over waterbeheer

U bent fysisch geograaf en milieukundige. Wat heeft u met water?

Heel veel. Limburg is gevormd door water. Dat realiseren we ons niet vaak. Daarbij is het een primaire levensbehoefte dus, toen ik gedeputeerde werd, was ik blij dat ‘water’ in mijn portefeuille zat.

Aan welke knoppen kan de Provincie draaien als het gaat om water?

Dat zijn er een paar. Allereerst de fusie van onze twee waterschappen. Die brengt straks door de toegenomen efficiency een mooie kostenbesparing op. Een andere knop is de Europese Kaderrichtlijn Water. Die verplicht de lidstaten om duurzamer met water om te springen en moet er voor zorgen dat de kwaliteit van ons oppervlakte- en grondwater in 2015 in orde is. Bijvoorbeeld, als een bepaald diertje of plantje in een watergebied uitsterft, kan het zijn dat daar teveel verkeerde stoffen in het water terecht zijn gekomen. Daar dient dus ingegrepen te worden.

Hoe zou de overheid dat dan kunnen voorkomen?

Niet helemaal, maar we kunnen wel bijsturen. Als het in de rust van een voetbalwedstrijd hard regent en wij alle wc's doorspoelen, dan kunnen de zuiveringsinstallaties al dat water niet aan. Op zo'n moment kan het water niet 'gebufferd' worden en moet het worden

doorgesluisd naar de beken. Dat ongezuiverde water komt dan terecht in de flora en fauna. Gemeenten kunnen dat voorkomen door afval- en regenwater te scheiden. Bij nieuwbouw gebeurt dat al, maar gemeenten kunnen afvalwater ook in bestaande gebouwen afkoppelen. Bijvoorbeeld door in ziekenhuizen en bejaardenhuizen medicijnresten uit het afvalwater te filteren. Daarmee voorkom je mogelijke toekomstige problemen met de grondstof oppervlaktewater voor het maken van betrouwbaar drinkwater. Wij pleiten daarom voor 'aanpak bij de bron'.

'80% heeft het beste voor met de mensheid en hooguit 20% houdt geen rekening met anderen. Dan ga je toch niet voor die 20% allerlei regelingen treffen waar vervolgens 80% last van heeft? Echt, een boer rijdt niet teveel kunstmest uit. Daar is dat spul veel te duur voor'.

Patrick van der Broeck

- Gedeputeerde voor Ruimtelijk Beleid
 - Sinds mei 2011
 - Namens CDA
- 45 jaar, voorheen
 - wethouder Venray
 - afdelingshoofd Dienst Landelijk Gebied
 - projectleider bodemsanering provincie Utrecht

Wat kunnen boeren verwachten van de provincie?

We laten samen met de LLTB zien hoe je selectief kunt strooien. Bijvoorbeeld met behulp van GPS-systemen die je in één oogopslag tonen waar gewassen al besproeid zijn en waar nog niet. Dat is geen futurisme, maar realiteit. Boeren hoeven dankzij deze slimme technologie niet méér te strooien dan nodig is. Ook dáárdoor hoeft je als overheid geen extra toezicht te doen. Want over 20 jaar kost fosfaat een kapitaal, het raakt gewoon op. Tevens participeren wij in het WML-project Duurzaam schoon grondwater. Daarin ondersteunen we landbouwers in grondwaterbeschermingsgebieden aan de hand van bijvoorbeeld een integraal bedrijfsadvies op maat en stimuleringsvergoedingen. Dit met als doel het zoveel als mogelijk voorkomen dat meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen in het grondwater terecht komen.

De Milieufederatie gelooft niet dat ondernemers dat vrijwillig doen.

Zij denken dat je dit alleen met orde en tucht kunt aanpakken. Ik geloof daar niet in. 80% heeft het beste voor met de mensheid en hooguit 20% houdt geen rekening met anderen. Dan ga je toch niet voor die 20% allerlei regelingen treffen waar vervolgens 80% last van heeft? Echt, een boer rijdt niet teveel kunstmest uit. Daar is dat spul veel te duur voor. Wij hoeven geen politieagent te zijn. Die mestboekhouding werkt prima, moeten wij dan met extra wagens rondrijden? Concentreer je op de 80% die het wel goed doet. Dat zijn je ambassadeurs. Je moet begrip kweken en meedenken. En dat kan het beste zodra je er dicht bij zit. Als je lagere overheden serieus neemt, moet je ze ook verantwoordelijkheid geven.

Krijgen de lagere overheden dan niet alles over de schutting gekieperd?

Nee, verre van dat. Elke regio heeft een Waterpanel. Daarin komen we met gemeenten en waterschappen samen om het waterbeheer van dichtbij vorm te geven. In zo'n Waterpanel kom je tot nieuwe inzichten. En als je de keten echt wilt sluiten, is het goed om ook WML uit te nodigen. Het lijkt me voor WML lastig om in Zuid-Limburg met 18 gemeenten te moeten afstemmen.

Tot slot: welk water schenkt de Provincie zijn gasten eigenlijk zelf?

Ja, nu moet ik ruiterlijk toegeven dat dit flessenwater is. Da's onzin. Ik wil daar werk van maken. Leidingwater is – zo blijkt uit blinde tests – lekkerder, goedkoper en duurzamer. Je hoeft er niet voor rond te rijden met kratten. Voor mij persoonlijk is het dan wel fijn als WML ons helpt met het toevoegen van koolzuur. Want ik drink het liefst water met bubbels. Kan hun account manager binnenkort langskomen daarvoor?

Op water en brood

Naam Peter Ickenroth **Beroep** Hoofd Facilitaire Dienst **Sinds** 1990 **Waar** Penitentiaire Inrichting Zuid-Oost, met locaties Roermond, Maashegge en Ter Peel **Máxima** Vriendelijke persoon, leuke uitstraling. Ze kwam vorige week op bezoek. Dat vroeg veel, ook van mijn afdeling. **Humor** We maken het hier zo gezellig mogelijk, ook al is de sfeer soms gespannen. **Water en brood** Die tijden zijn voorbij. Maar als er bezuinigd moet worden, komt die term soms weer boven water. **Mooi werk** De diversiteit. Vandaag organiseer je een symposium, morgen vervang je de beveiligingsinstallatie en overmorgen staat de schoonmaak centraal. **Limburg** Is de mooiste provincie, met de heuvels, de mooie wandelgebieden en de overall ontspannen sfeer. **WML** Lekker fris. Kunnen niet zonder. **Kraanwater of flessenwater?** Flessenwater neemt wel makkelijk mee... **Zakendoen** Vooral veel onderhandelen. **Bereikbaar** Moeilijk. In een gesloten inrichting mag je geen telefoon opnemen. **Koffie of kraanwater** Behoorlijk veel koffie. Maar hoe later op de dag hoe meer kraanwater. **Vrij** Ben bestuurslid van de harmonie. Vandaag ben ik vrij, maar bereid ik het concert dat we morgen geven voor.

200 miljoen

In de ijsfabriek van Dedert in Roermond vindt de grootste productie van waterijsjes plaats tussen januari en half september. De rest van het jaar wordt op bestelling geproduceerd. In de topmaanden worden 200 miljoen ijslollies, vingervormige lollies, dubbellickers, spacerunners en spiraalvormige ijslollies gemaakt. Het spreekt voor zich dat Dedert voor deze productie heel veel water gebruikt. Per dag zo'n 40.000 liter. 'Gewoon' leidingwater van WML. Voor het gebruik passeert het water een UV-lamp om eventuele bacteriën te doden. WML is verantwoordelijk voor de waterkwaliteit tot de deur, maar voor het interne leidingwerk is Dedert zelf verantwoordelijk, vandaar die UV-lamp. De ijsjes van Dedert vliegen als warme broodjes de hele wereld over: van Estland tot Nieuw Zeeland en van Frankrijk tot de VS.

